

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena dieną, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliuadas. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S I N F O R M A C I J A

Münchenas Pirmadienis, 1946.VI.3 d. /III metai/ Nr.126 /163/

Amerikos Lietuvių Kongreso politinės deklaracijos

XXI

XI. Tarptautinis ne ašies karo nusikaltėlių teismas /tesinys/

Sovietų Sąjungos ginkluotos pajėgos antra karta okupavo Pabaltijo valstybes 1944 m. vasarą ir rudenį ir 1945 m. pavasarį. Nepaisydamos Atlanto Chartos ir deklaracijos išlaisvintoms Europos tautoms išsipareigojimų, pasirašytų Sovietų Sąjungos vyriausybės, sovietų įstaiigos vėl įvedė teroristini marionetini režime, palaikoma tikrai Rusijos ginklo jėga. Visos laisvės, visos pagrindinės žmonių teisės vėl yra atimtos. Vėl įvesta masinio teroro, masinių žudymų ir masinių išvežimų politika. Pabaltijo vyrai ir moterys buvo ir tebėra varu imama į Raudonąją Armiją, Raudonąjį laivyną ir darbo batalijonus ir siunčiami už jų tėvynės ribų. Raudonoji armija ir NKVD kariuomenė vykdo ir tebevykdo žiaurumus su ypatingu brutalumu ir visiška žmoniškumo nepaisymu. Sparčiai vykdoma Pabaltijo valstybių rusifikacija ir komunistinimas, įskaitant atgabenimą ne Pabaltijo tautų žmonių iš Rusijos kolonizuoti Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Paštas, geležinkeliai, radijas ir visos ekonominės organizacijos yra perimtos ir išnaudojamos Rusijos ir rusų valdininkų. Į Pabaltijo valstybes neįsileidžiami jokie amerikiečiai žurnalistai ar S.Tautų pagalbos pareigūnai. Pabaltiečiai, prieš tarptautinius įstatymus buvę įjungti į vokiečių kariuomenę, rusų valdžios yra laikomi išdavikais ir, be atodairos žudomi. Aštuoniems mėnesiams praėjus nuo karo veiksmų Europoje pabaigos, Sovietų vyriausybė tebeįlaiko Lietuvai, Latvijai ir Estijai apsiausties stovį. Šalys ekonomiškai yra naikinamos rusų val-

dininkų vykdomų organizuotų viešojo ir privataus turto grobimu, nusavinimais, rekvizicijomis ir nacionalizacijomis. Šiuos visokeriopus nusikaltimus vykdo rusų okupacinė valdžia taikos metu.

Priimdamos dėmesin šiuos bendrai žinomus faktus, Amerikos Lietuvių Kongresas kreipiasi į JAV Kongreso abiejų rūmų tautos atstovus, kad vykdomiesiems vyriausybės organams būtų duotos direktyvos imtis žygių nustatyti procedūrai ir vienodiems standartams visiems tarptautiniams nusikaltėliams teisti, nežiūrint jų tautybės ir nežiūrint, ar tokie jų nusikaltimai padaryti karo ar taikos metu, kad būtų galima patraukti atsakomybės rusus ir kitus nusikaltėlius už nusikaltimus taikai, už karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui. Tai galima pasiekti arba papildant ir išplečiant Tarptautinio Karo Teismo kompetenciją arba praplečiant Tarptautinio teisingumo Tribunolo apimtį jurisdikcijos ir nusikaltimų vietos atžvilgiu.

Amerikos Lietuvių Kongresas ypač prašo, kad būtų papildyta tarptautinių nusikaltimų definicija, įvedant nuostatus, apimančius —

a/ kitos valstybės teritorijos ir pagrobima jėga arba grasinant jėga ir

b/ karinės okupacinės valdžios politinių rinkimų vykdyme, siekiant suverenumą pakeisti okupacinės valstybės naudai ir įvesti partijos diktatūrą, klusnia okupacinei valstybei.

Amerikos Lietuvių Taryba: Pirmininkas Leonardas Simutis, Vice pirmininkas William F. Laukaitis, Sekretorius Plius Grigaitis, Iždininkas Mykolas Vaidila.

Rezoliucijų Komisija:
Pirmininkas Juozapas Vaskas
Sekretorius Konst. R. Jurgėla

Trumpos žinios

- Vašingtonas. Spaudos konferencijoje Trumanas pareiškė, kad jis du kartu Stalina pakvietęs į Vašingtoną: viena karta Maskvos konferencijoje ir antra karta - Paryžiaus konferencijoje. Abiem atvejais Stalinas pakvietimą atmetė.

- Paryžius. Užsienių reikalų ministrų pavaduotojai negalėjo susitarti dėl Italijos laivyno padalinimo. Šiam klausimui patyrinti sudaryta komisija. Taip pat negalėjo išspręsti ir Italijos reparacijų klausimo.

- Bombėjus. Birželio pabaigoje vienas milijonas indų geležinkeliečių ruošiasi pradėti streiką.

- Praga. Komunistų vadui Benešas pavedė sudaryti vyriausybę. Per rinkimus iš 300 parlamento narių komunistai laimėjo 144.

- Naujorkas. Ispanijos klausimui tirti Komisijos pranešime sakoma, kad jeigu Franco neatsistatydintų, reikėtų nutraukti diplomatinius santykius. Visi 5 komisijos nariai tam yra pritardę. Toliau sakoma, kad Ispanijos taikos mato kariuomenė esanti didesnė, negu kitų taika mylinčių tautų. Tai diktatūra pagrįdas, stipria kariuomene nuslopinti opozicija. Saugumo Taryba susirenka ketvirtadienį šiam klausimui apsvarstyti. STO pilnatis susirinko rugsėjo 3 dieną.

- Roma. Jau ankstyvą sekmadienio rytą daugybė balsuotojų stovėjo eilėse prie urnų. Iš viso rinkimuose dalyvauja 56 partijos. Romoje viešpatuoja tvarka ir rimbis. Bus išrinkta 573 atstovai. Svarbi kova vyksta tarp socialistų ir komunistų. Karalius Umberto pareiškė, kad jeigu per rinkimus nesusidarys daugumos už monarchiją, vėliau jis skelbsias plebiscitą.

- Naujorkas. Pabėgėlių komitetas įteikė pranešimą socialinių ir ūkinių Reikalų Tarybai. Komitetas siūlo iki šių metų pabaigos įsteigti naują organizaciją pabėgėliams globoti.

- Paryžius. Sekmadienį įvykstančiuose Prancūzijos Steigiamojo Seimo rinkimuose turi teisę dalyvauti 26 mil. balsuotojų. Bus išrinkta 586 atstovai. Socialistai atmetė komunistų pasiūlytą bendrą programą. Iš viso išstatyta 3000 kandidatų, dėl kurių rungtis 5 partijos.

- Roma. Ryšium su sekmadienį įvykstančiais rinkimais Italijoje ir Prancūzijoje, Popiežius Pijus XII Kardinalų Kolegijai pasakė kalbą, pabrėždamas, kad Prancūzų ir Italų tautos turėsiančios pasirinkti arba materializma arba krikščioniškąją kultūrą.

- Londonas. Britanijos maitinimo ministru paskirtas buvęs Oro Ministerijos valstybės sekretorius John Streachy.

- Bukareštas. Buv. Rumunijos min. pirm. Antonescu ir buv. marš. Antonescu neseniai buvo nuteisti mirti. Malonės prašymus atmetus jiems mirties bausmė įvykdyta.

- Berlynas. Koordinacinis Sąjungininkų Kontrolės Komitetas pripažino Berlyne veikiančias komunistų ir Socialistų vienybės partijas.

- Naujorkas. Saugumo Tarybos sudarytasis Komitetas Ispanijos klausimui ištirti baigė savo darbą ir pateikė pranešimą. Komitetas savo pranešime sako, kad Franco režimas gresia taikai, neteisėtai įsigalėjęs ir fašistinės. Dėl to jisai siūlo visiems STO nariams nutraukti diplomatinius santykius su Franco Ispanija.

- Ši sekmadienį, birželio 2 dieną, Italija ir Prancūzija renka savo kraštų parlamentus.

- Varšuva. Lenkijos krašto apsaugos ministro pranešimu, sovietai iš naujo organizuoja ir apginkluoja Lenkijos karines pajėgas.

- Bukareštas. Britai įteikė notą Rumunijos vyriausybei. Ta nota pabrėžiama, kad Rumunijos vyriausybė iki šiol neįvykdžiusi drotų pasižadėjimų susirinkimų ir spaudos laisvei užtikrinti ir neįvykdžiusi naujų rinkimų.

- Bukareštas. Rumunijos min. pirmininkas pareiškė, kad parlamento rinkimai Rumunijoje įvyks rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais.

- Londonas. Britų delegatas Saugumo Taryboje Cadoganas įteikė Tarybai memorandumą, kuriame tvirtina, kad Franco Ispanijos karinės pajėgos esančios per silpnos, kad galėtų grėsti taikai. Uranijaus gamyba taip pat esanti nereikšminga. Jo nuomone Franco režimas nesudaro jokio pavojaus pasaulio taikai.